

Posudek vedoucího bakalářské práce
Sociokulturní vývoj v Postřekově v 1. polovině 19. století
David Vavřík

Autor patří k početné skupině těch, která si jako téma své kvalifikační práce volí zpracování určitého úseku z dějin své (rodné) obce, a je jen dobře, že D. Vavřík se nerozhodl pro sepsání její celé historie v nějakém kompilačním průřezu, ale odhodlal se k pojednání úzké problematiky na základě výhradního studia pramenů v komparaci s poznatky skutečně odborné literatury.

V úvodu nejprve vysvětlil používané termíny a osvětlil cíle své práce, za něž označil demografickou problematiku a průzkum společensko-kulturního dění v Postřekově v letech 1800 až 1850 – párkrát se tu ovšem zbytečně opakuje, třeba hned v prvním odstavci dvakrát a potřetí ještě v následující větě. Ve druhé kapitole stručně, ovšem pro daný účel zcela postačujícím způsobem, podal základní informace o obci a od nich již přechází k hlavním částem své práce. Na prvním místě je to demografie, resp. historická demografie, již s oporou v Eduardu Maurovi také charakterizuje, aby se poté prvoplánově pokusil na základě studia matričních údajů a dalších zdrojů (oficiální statistiky) dojít k vývoji počtu obyvatelstva ve vsi. S tím souvisí zkoumání postřekovské porodnosti, čtenáři usnadněné shrnutím kvantifikačních údajů do přehledných tabulek. Škoda je, že D. Vavřík takto získaná data více nepromýšlí, ale jen je prostě konstatuje. Proč asi docházelo v natalitě k výrazným změnám na křivce? Dále autor pojednává o fenoménu křtu, o kmotrech a o výběru jmen, kde zjišťuje jako nejčastější u chlapců jména Jakub a Josef, u dívek tradičně Anna a Marie. Na dalších stranách se pak věnuje okolnostem výběru jmen pro novorozence. Po porodnosti přichází na řadu mortalita – struktura je zde shodná se strukturou výzkumu natality (opět dominují tabulky), ale tentokrát D. Vavřík více zkoumá příčiny výkyvů a uvádí je, jako epidemie tuberkulózy a zarděnek. V následující kapitole se také proto vcelku pochopitelně věnuje hlavním příčinám úmrtí na tehdejších venkově a vidí, že umíraly stále ve vysokém počtu malé děti, jejichž nejčastější onemocnění zmiňuje. Do třetice nemůže chybět sňatečnost. Jejím kolísání bohužel pozornost (stejně jako u natality) nevěnuje, zato okolnostem sňatků ano. Odhalil tak, v jakém věku se v Postřekově místní muži nejčastěji ženili, v jakém věku se vdávaly ženy, všímá si věkových rozdílů mezi manželi či dat veselek, u nichž i na Chodsku převládal únor. Navzdory uvedenému zaměření práce nevynechal autor stručné pojednání o hospodářství, resp. o zemědělství (pod nějž ukryl i podobu obydlí a stravy místního obyvatelstva) a o řemeslech a živnostech (kovář, mlynář, krčmář), zatímco k obchodu (trhy?, formanství?) nemohl říci nic konkrétního. Závěrečný oddíl bakalářské práce je věnován avizované kultuře, v jejímž rámci se nejprve dočteme o zdejší školní výuce a o odkazu rodáka J. Kubíčka, následně o církevních svátcích a o chodském kroji.

Stylistika je na slušné úrovni, i při výskytu vícera tabulek zůstává Vavříkova práce čtivá, prosta zásadnějších faktografických a jazykových pochybení (ta jsou jen občasná, mj. u čárky před spojením „a to“, či v případě opravdu přílišného slůvka „tedy“). Zarážející je snad jen citace za větou (mj. na s. 6), kde je najednou šest odkazů !!! Tyto drobnosti však nemohou zastříti, že autor odvedl poctivou práci při studiu pramenů a odborné literatury (vedle Velkové a Maura chybí, ale opravu chybí, už jen Josef Grulich). Získaná data nicméně mohl více komentovat a interpretovat, jako v uvedených případech počtu narozených a sňatků.

Práci navrhuji k obhajobě a hodnotím ji jako **velmi dobrou**.

V Plzni 2. května 2014

PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

